

0.101 Бр. 695/1
14. 7. 2009. год.
БЕОГРАД, Скерлићева 1

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ
БРОЈ: 10-1123
ДАТУМ: 23.04.2009.
НОВИ САД

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
"СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ"
Број: 01-270/1
Датум: 15. 7. 09.
БЕОГРАД

Оснивачи Виртуелне библиотеке Србије: Народна библиотека Србије, Београд, Библиотека Матице српске, Нови Сад, Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", Београд, доносе

Правилник о издавању лиценце за узајамну каталогизацију

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилник одређује услове и поступке за стицање и одузимање лиценце за узајамну каталогизацију, те начин вођења евиденције о издатим, важећим и одузетим лиценцима.

Правилник прописују оснивачи Виртуелне библиотеке Србије: Народна библиотека Србије, Библиотека Матице српске, Универзитетска библиотека "Светозар Марковић".

За спровођење Правилника одговорни су управник НБС и ВБС Центар НБС.

У Правилнику употребљени и записани изрази у граматичком облику за мушки пол употребљавају се као неутрални за женски и мушки пол.

Члан 2.

Управник НБС именује Комисију за лиценце за узајамну каталогизацију и председника Комисије. Чланове Комисије чине делегирани представници НБС, БМС, УБСМ и ВБС Центра НБС.

Председник Комисије може затражити, ако је потребно, у периодима повећаног обима послана, ангажовање сарадника који би помагали Комисији, али без права одлучивања.

Члан 3.

Лиценца доказује основну оспособљеност стручног радника библиотеке за креирање библиографских записа, укључујући и садржајну обраду и припадајуће нормативне записи у узајамном библиографском систему (у наставку: систем COBISS.SR)

По стицању лиценце стручни радник библиотеке, која је укључена у систем COBISS.SR, може да суделује у процесу узајамне каталогизације и да креира библиографске записи за узајамну базу података COBISS.SR.

Лиценцу издаје или одузима ВБС Центар НБС у сагласности с Комисијом за лиценце.

II УСЛОВИ И ПОСТУПАК ЗА СТИЦАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ

Члан 4.

Поступак за стицање лиценце може да почне ако кандидат који жели стечи лиценцу испуњава следеће услове:

- има положен библиотекарски испит,

- за кандидата који је у процесу полагања стручног библиотекарског испита, библиотека доставља име ментора који је одговоран за рад кандидата,
- за кандидате студенте Катедре за библиотекарство и информатику Филолошког факултета у Београду, услови су да имају положене испите који се односе на каталогизацију и да имају ментора који је одговоран за рад кандидата,
- обавио је оспособљавање у подручју узајамне каталогизације које је обавезно за стицање лиценце и прописано у програмима образовања ВБС Центра НБС,
- у тестној окolini системе COBISS.SR самостално је креирао најмање 30 библиографских записа с припадајућим нормативним записима за различите врсте монографских публикација (за ову намену ВБС Центар НБС кандидату отвара корисничко име у тестној окolini COBISS.SR).

Члан 5.

За кандидата који жељи стећи лиценцу, библиотека мора ВБС Центру НБС послати писмени поднесак на обрасцу који је доступан на веб страни ВБС Центра НБС. Обавезно мора навести следеће податке: име и презиме, датум и место рођења, адресу сталног и евентуелног привременог пребивалишта (улица, кућни број, место и пошански број), е-адресу, степен и смер стручног образовања, те податке о статусу запослења кандидата.

Поднеску из првог става треба да приложи:

- доказ о положеном библиотекарском испиту,
- за кандидата који је у процесу полагања стручног библиотекарског испита, библиотека доставља име ментора који је одговоран за рад кандидата,
- за кандидате студенте Катедре за библиотекарство и информатику Филолошког факултета у Београду, Катедра доставља уверење о положеним испитима који се односе на каталогизацију и име ментора који је одговоран за рад кандидата,
- доказе о обављеном оспособљавању у подручју узајамне каталогизације које је обавезно за стицање лиценце и прописано у програмима образовања ВБС Центра НБС.
- изјаву кандидата да је у тестној окolini системе COBISS.SR самостално креирао најмање 30 библиографских записа с припадајућим нормативним записима за различите врсте монографских публикација.

Изјаву из четврте алинеје претходног става мора да овери одговорно лице организације у којој је кандидат запослен или организације која је кандидату омогућила рад у тестној окolini система COBISS.SR.

Члан 6.

Ако ВБС Центар НБС установи да поднесак није потпун, кандидата ће писмено позвати да поднесак допуни у року од 15 дана од примитка позива. Ако кандидат у прописаном року поднесак не допуни, рачуна се да поднесак није био поднесен.

Члан 7.

ВБС Центар НБС, односно задужени члан Комисије или сарадник, је дужан у року од 15 дана по примитку потпуног поднеска из 5. члана да провери да ли су у тестној окolini креирани библиографски записи и припадајући нормативни записи у складу с правилима формата COMARC, те да о резултату провере обавести кандидата.

Ако записи нису у складу с форматом COMARC, обавештењу мора бити приложен списак грешака у записима. Поступак поправљања и провере записа понавља се тако дуго док записи не буду у складу с форматом COMARC, или највише три пута. Ако записи и након треће

провере не одговарају основним захтевима формата COMARC или каталогизацијским правилима, кандидат мора поновити поступак у складу с 4. чланом овог Правилника (мора поновно приступити оспособљавању за узајамну каталогизацију које је обавезно за стицање лиценце и прописано у програмима образовања ВБС Центра НБС и креирати нових 30 записа у тестној околини).

Пошто су креирани записи у складу с форматом COMARC, ВБС Центар НБС их доставља Комисији за лиценце. Комисија за лиценце је дужна у року од 5 дана проверити да ли су записи креирани у складу с важећим каталогизацијским правилима и о резултату провере обавестити кандидата.

Ако креирани записи нису у складу с каталогизацијским правилима, обавештењу мора бити приложен списак грешака у записима у којима важећа каталогизацијска правила нису поштована. Поступак поправљања и провере записа се понавља све док записи не буду у складу с каталогизацијским правилима, али највише три пута.

Ако Комисија за лиценце приликом треће провере установи да записи нису у складу с форматом COMARC или с каталогизацијским правилима, кандидат мора поновити поступак у складу с 4. чланом овог Правилника (мора поновно приступити оспособљавању за узајамну каталогизацију које је обавезно за стицање лиценце и прописано у програмима образовања ВБС Центра НБС и креирати нових 30 записа у тестној околини).

Међусобно обавештавање између кандидата, ВБС Центра НБС и Комисије за лиценце одвија се електронском поштом, у складу са упутствима за комуницирање.

Члан 8.

На основу позитивног мишљења Комисије за лиценце кандидату се додељује лиценца за узајамну каталогизацију. Лиценца важи на неодређено време, сем у случајевима које одређује овај Правилник.

Потврда о додељеној лиценци садржи следеће податке: име и презиме, место и датум рођења поседника лиценце, датум, место и редни број издате лиценце, жиг и потпис одговорног лица ВБС Центра НБС.

ВБС Центар НБС додељује поседнику лиценце корисничко име и шифру са овлашћењима за креирање библиографских записа за монографске публикације у систему COBISS.SR у року од 5 дана од примитка захтева библиотеке за коју ће креирати записи у процесу узајамне каталогизације.

Услов за стицање овлашћења за креирање записа за друге врсте грађе јесте успешно обављено оспособљавање на одговарајућим курсевима, прописаним у програмима образовања ВБС Центра НБС.

III ВАЖЕЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ

Члан 9.

Поседник лиценце мора се стално стручно усавршавати по програму образовања ВБС Центра НБС.

Квалитет библиографских и нормативних записа у систему COBISS.SR континуирано прате редактори узајамне базе података које именује ВБС Центар НБС. При том се 2 пута годишње

врши провера 50 случајно програмски изабраних библиографских записа и припадајућих нормативних записа.

Поседника лиценце – креатора библиографских и припадајућих нормативних записа који нису у складу с каталогизацијским правилима и/или правилима формата COMARC, ВБС Центар НБС ће упозорити на грешке. О томе обавештавају такође и одговорно лице библиотеке у којој је поседник лиценце запослен или за коју креира библиографске записи.

Члан 10.

Ако поседник лиценце у систему COBISS.SR није креирао нове библиографске записи или није допуњавао постојеће више од 3 године, важење лиценце се гаси. О томе ВБС Центар НБС писмено обавештава поседника лиценце, електронском поштом библиотеку у којој је запослен, ако је запослен, и Комисију за лиценце.

Поседнику лиценце код којег редактори из 9. члана овог Правилника и након трећег упозорења установе да креирани записи нису у складу с каталогизацијским правилима и/или форматом COMARC, може се на предлог редактора лиценца одузети.

Лиценца се може одузети на рок од 3 године, ако постоје докази да је поседник лиценце корисничко име и шифру за рад у систему узајамне каталогизације COBISS.SR открио другом лицу или злоупотребио овлашћења приликом ажурирања библиографских записа.

Одлуку о одузимању лиценце доноси ВБС Центар НБС уз сагласности с Комисијом за лиценце.

У случају престанка важења или одузимања лиценце ВБС Центар НБС ће се побринути да се стручном раднику одузму корисничко име и шифра за креирање записа у систему COBISS.SR.

Члан 11.

Против издавања или одузимања лиценце могућа је жалба управнику НБС.

Члан 12.

Лице коме је важење лиценце истекло, мора за поновно стицање лиценце да обави проверу знања креирањем нових 30 оригиналних записа у тестном окружењу COBISS.SR:

Лице коме је лиценца била одузета, може је поновно стечи по поступку, прописаном у II поглављу овог Правилника.

IV ЕВИДЕНЦИЈА ИЗДАТИХ, ВАЖЕЋИХ И ОДУЗЕТИХ ЛИЦЕНЦИ

Члан 13.

Евиденцију издатих, важећих и одузетих лиценци води ВБС Центар НБС. Центар је дужан да трајно чува све поднеске, доказе и кореспонденцију у вези са издавањем, престанком важења

или одузимањем лиценце по овом Правилнику.

ВБС Центар НБС је дужан обезбедити увид у евиденцију издатих, важећих и одузетих лиценци под условима и на начин који је у складу са Законом о заштити података личности.

V ПРЕЛАЗНЕ И КОНАЧНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Стручним радницима библиотека који на дан доношења овог Правилника имају корисничко име и шифру за креирање библиографских записа у систему COBISS.SR признаје се лиценца и издаје потврда о лиценци у року од 30 дана од објављивања овог Правилника.

Члан 15.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Србије.

Београд, 14.07.2009.

